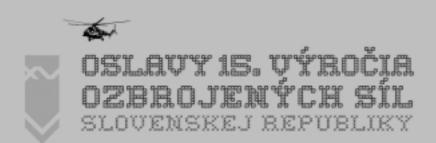
HONOR POWER TO THE STATE OF THE

20. septembra 2008 Brezová pod Bradlom

9.30 - Námestie generála M. R. Štefánika

Slávnostný ceremoniál pri pamätníku meruôsmeho roku VÍŤAZSTVO

• privítanie hostí primátorkou mesta • slávnostný akt vztýčenia štátnej vlajky Slovenskej republiky a vztýčenia oficiálnej vlajky prvého slovenského povstania spojený s pripnutím ratolestí na vlajku prvého slovenského povstania • hymna Slovenskej republiky • príhovory

10.45 - miestny cintorín

slávnostný akt kladenia vencov k Dejinnému pamätníku od Dušana Jurkoviča pietny akt kladenia vencov • hymna Slovenskej republiky • príhovory • hymnická pieseň

11.45 h - Mohyla na Prietržskej ceste

slávnostný akt kladenia vencov k Mohyle na Prietržskej ceste pietny akt kladenia vencov • hymna Slovenskej republiky • príhovory • hymnická pieseň

Ocenenie

Prezident Slovenskej republiky na návrh vlády Slovenskej republiky udelil pánovi profesorovi **Igorovi Riečanskému** štátne vyznamenanie **Rad Ľudovíta Štúra I. triedy** za mimoriadne zásluhy o rozvoj slovenskej medicíny a medicínskeho vzdelávania.

Brezovský rodák patril medzi 18 významných osobností, ktoré boli ocenené pri príležitosti štátneho sviatku Deň Ústavy Slovenskej republiky v Bratislave. Slávnosť sa konala v historickej budove Národnej rady SR dňa 1. septembra 2008 o 17.00 hodine a vysielala ju v priamom prenose Slovenská televízia 2.

K významnému oceneniu z rúk jeho excelencie prezidenta SR Ivana Gašparoviča, ktoré dostal pán Riečanský, blahoželáme a sme na neho právom hrdí.

Mestský úrad Brezová p. Br. a redakcia Noviniek

Jarmek na Brezovej

Za pekného počasia, početného publika, úctyhodného počtu stánkov s občerstvením sa v dňoch 22. a 23. augusta 2008 konal XII. brezofský jarmek. Okrem tradičných prvkov typických pre náš jarmok, vystúpenia Folklórneho súboru Brezová, detskej tanečnej skupiny I. C. E., návštevníci opäť videli starý rajtar od nebohého pána Jána Juríčka, ktorý obsluhoval už po niekoľkýkrát pán Ján Poláček, tri paličkárky Annu Mosnáčkovú, Potúčkovú ml. a Morávkovú, "učiteľku - priadku" na kolovrate Annu Odnogovú z Košarísk, v životnej veľkosti namaľovaného sváka Ragana, drevený plot (ktorý vyrobil tiež už nebohý pán Miloslav Pagáč) ovenčený vyšívanými "dečkami", pred ktorým stáli a rečnili s návštevníkmi o vystavovaných remeselníckych nástrojoch a náradiach, omastený chlieb s cibuľou ponúkali Anna Poliaková, Anna Chvaštulová, Jozefína Krišková a Vilma Poláková. Aj tieto ženičky zapadajú do jarmočného koloritu.

(Pokračovanie na 2. str.)

Novinky spod Bradla - mesačník mesta Brezová pod Bradlom

Vydáva MsÚ Brezová pod Bradlom. Redakcia: MsÚ, Nám. M. R. Štefánika 1, 906 13 Brezová p. Br., e-mail: mesto@brezova.sk. Redakčná rada: A. Fedorová, J. Juríčková, J. Kazičková, T. Malková, V. Mikulčíková, J. Reptová. Zodpovedný redaktor: Matúš Valihora, tel.: 0918 670 051. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, neuverejniť. Zodpovednosť za obsah písomných a fotografických materiálov nesú autori. Vydavateľ nezaručuje pravdivosť informácií obsiahnutých v platenej inzercii. Zlom a tlač: LINEA-grafická dielňa, Brezová p. Br. Náklad 2 200 kusov. Povolené pod č. 3/93 OU Senica. Uzávierka 30. v každom mesiaci. ISSN 1337 - 6101.

Jarmek na Brezovej

(Dokončenie z 1. str.)

Brezovské pečené dobroty ponúkali domácim aj hosťom "klubistky" Anna Reptová,

Mária Reptová a Judita Kopecká. Vo dvore v Národnom dome Štefánikovom sa ľudia striedali pri ochutnávke varených makových, prejzlových a tvarohových cesteníc od vese-

lých ženičiek Anny Potúčkovej, Anny Novákovej, Milky Šimkovej a Zdenky Závodnej. Nechýbal ani stánok s brezovským perkom.

> Tam ho vili a striedavo ponúkali dievčatká Andrejka Závodná, Mirka Matyášová, Veronika Koptáková, Miška Varsíková, Nikolka Vesperínová a Mirka Hornáková.

Ešteže máme Martina Holdoša alias sváka Ragana, ktorý sa zhostil

sprievodného slova počas programu. Okrem vystúpenia torza domácich folkloristov sa

s perfektne pripraveným hodinovým programom predstavil 30-členný súbor Old Stars z partnerského mesta Břeclav.

Pani primátorka uviedla do života knižku brezovskej rodáčky, už nebohej pani Oľgy Tvarožkovej, rodenej Halabrínovej, pod titulom Brezová – naša rodná.

Pre deti bol pripravený nafukovací hrad a veľký úspech mala ďalšia rodená Brezovanka pani Gabika Majerčíková, pri ktorej sa počas

> piatich hodín tvoril rad čakajúcich detí, ktorých skvele "zmaľovala" na tvár a ruky.

Dopoludňajší program predelilo losovanie jarmočného mýta, po ktorom o 14.00 hodine nasledovalo vystúpenie piešťanskej skupiny Slniečko na Námestí M. R. Štefánika a pred Reštauráciou u sváka Ragana sa pri dychovej hudbe Veselanka konečne roztancovali veselí jarmočníci.

Samostatný, výnimočný retro fest sa konal v Baranci Pod skalou v piatok aj v sobotu. O čom som tu písala, je na fotodokumentácii na vebo-

vej stránke mesta www.brezova.sk. Možno sa tam nájdete.

V. Mikulčíková

Odporúčania pre verejnosť v súvislosti s prechodom na euro

V súvislosti s blížiacim sa zavedením eura splnomocnenec vlády pre zavedenie eura Igor Barát, Národná banka Slovenska a Prezídium Policajného zboru SR považujú za potrebné upozorniť verejnosť, že pravidlá, termíny a možnosti na výmenu slovenských bankoviek a mincí za eurovú hotovosť po zavedení eura na Slovensku sú nastavené tak, aby občania mali čo najmenej úloh a povinností.

Výmenu korún za eurá budú robiť len banky priamo vo svojich pobočkách. Týmito službami ani ich sprostredkovaním nebudú poverené žiadne osoby, ktoré by mali navštevovať obyvateľov v domácnostiach.

Korunové bankovky a mince bude možné od 1. januára 2009 bezplatne zameniť za eurá: - mince v bankách do 30. júna 2009 - bankovky v bankách do 31. decembra 2013
 - bankovky v Národnej banke Slovenska bez časového obmedzenia.

S cieľom predísť problémom pri výmene korunovej hotovosti sa verejnosti odporúča:

- 1. Uložte si svoje úspory na účet ešte pred zavedením eura. Koruny na účte vám banka sama automaticky zmení na eurá bez akýchkoľvek poplatkov, bez žiadostí z vašej strany. Slovenské koruny na vašom účte prepočíta banka na eurá presne podľa oficiálne stanoveného konverzného kurzu. Banka si nemôže určiť žiaden iný kurz. Ponuky od neznámych osôb na výmenu "výhodnejším" kurzom musia byť podozrivé, pretože sa s nimi spája riziko šírenia falošných peňazí.
  - 2. Vyhnite sa výmenám na ulici, alebo ponu-

kám od osôb vydávajúcich sa za predstaviteľov bánk, samospráv, alebo iných inštitúcií, ktorí vás môžu navštíviť u vás doma. Nik nemá právo žiadať od vás informácie o tom, koľko máte doma peňazí, aké sú sériové čísla vašich bankoviek, alebo ako a kedy si ich plánujete vymeniť za eurá. Peniaze, ktoré si neuložíte teraz na účet, je najlepšie vymeniť za eurá vo vašej banke po zavedení eura.

3. Banka od vás nebude požadovať kvôli prechodu na euro žiadne informácie. Nepodávajte nikomu pod zámienkou prechodu na euro informácie o prístupe k vášmu účtu, ako napríklad číslo účtu, heslá, alebo PIN kód!

Ďalšie informácie o zavedení eura:

www.euromena.sk, tel.: 0800 103 104

Zdroj: www.euro.vlada.gov.sk

Vyššie dávky v hmotnej núdzi od 1. 9. 2008

Nariadením vlády SR č. 336/20008 Z. z., ktorým sa upravujú sumy **dávky v hmotnej núdzi a príspevku na bývanie**, sa zvýšili sumy dávky v hmotnej núdzi a príspevkov priznané občanom v hmotnej núdzi podľa zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Toto nariadenie vlády nadobudlo účinnosť 1. septembra 2008. Výška dávky sa upravila nasledovne:

- pre jednotlivca bez detí zo sumy 1 680 Sk na **1 760 Sk** mesačne,
- pre jednotlivca s 1 až 4 deťmi z 2 800 Sk na **3 300 Sk** mesačne,
  - pre jednotlivca s 5 a viac det mi zo 4 100

Sk na 4 800 Sk mesačne,

- pre dvojicu bez detí zo sumy 2 910 Sk na 3 060 Sk mesačne,
- pre dvojicu s 1 až 4 deťmi zo 4 000 Sk na **4 520 Sk** mesačne
- pre dvojicu s 5 a viac deťmi z 5 360 Sk na **6 060** Sk mesačne.

Nariadením sa upravuje aj výška jedného z príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, a to príspevku na bývanie:

- pre jednu osobu zo sumy 1 490 Sk na 1 570 Sk mesačne,
- pre jednu a viac osôb zo sumy 2 350 Sk na **2 510** Sk mesačne.

Eva Ušiaková - odd. SŠK

POZÝVAME VÁS

- ◆ 20. 9. 2008 Deň ozbrojených síl Slovenskej republiky začiatok o 9. 30 hod. Nám. M. R. Štefánika Brezová pod Br.
- ♦ 21. 9. 2008 nedel'a 5. kolo Slovenského pohára XC MTB 2008 štart 10. 00 hod. na Bradle.
- ◆ 23. 9. 2008 Spomienka pri príležitosti 140. výročia narodenia Dušana Jurkoviča a 80. výročia odhalenia Štefánikovej mohyly 17. 00 hod. Dejinný pamätník na miestnom cintoríne.
- ♦ 6. 10. 10. 2008 DARY ZEME výstava ovocia a zeleniny. Zber exponátov v pondelok 6. 10. od 9. 00 17. 00 hod. v Národnom dome Štefánikovom.

Bezpečnejšie v našom meste aj vďaka úspešnému projektu

Slovenská republika sa snaží o zníženie smrteľných nehôd, určovanie nehodových lo-

kalít a odstraňovanie príčin vzniku dopravných nehôd. Ministerstvo dopravy,

pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (MDPT SR) vyhlásilo 17. marca 2008 výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie. Jedným z cieľov výzvy je aj zvyšovanie viditeľnosti a zrozumiteľnosti dopravného značenia na pozemných komunikáciách a zlepšovanie prehľadnosti priechodov pre chodcov.

Celková čiastka vyčlenená na túto výzvu predstavuje 4 milióny Sk, pričom maximálna výška dotácie na jeden projekt je 400 000 Sk.

Oddelenie regionálneho rozvoja (Mgr. Štuchalová) v spolupráci s mestskou políciou (Bc. Sadák) a s vedúcim oddelenia výstavby, územného plánu a životného prostredia (p. Minárčiný) vypracovali projekt pod názvom Riešenie kritických priechodov v meste Brezová pod Bradlom, ktorý bol úspešný pri posudzovaní Komisiou MDPT SR pre posudzovanie žiadostí o poskytnutí dotácií v oblasti bezpečnosti cestnej dotácie. Predložený projekt získal potrebný počet bodov a bol schválený ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. Jeho hlav-

ným cieľom je riešiť kritické priechody pre chodcov za účelom zvýšenia bezpečnosti peších účastníkov cestnej premávky na cestách druhej triedy v úsekoch s najväčšou frekvenciou peších účastníkov a značne hustou premávkou, ako sú centrum mesta a priechody na cestách II. triedy na začiatku a na konci mesta.

Rozpočet projektu je 427 000 Sk, z čoho 341 600 Sk bude hradených zo štátneho rozpočtu. Získané finančné prostriedky pôjdu na obnovu vodorovného a zvislého dopravného značenia s reflexnou úpravou v súlade so súčasnými platnými normami, vyhláškami a technickými predpismi.

Realizáciou projektu prispejeme k prevencii bezpečnej cestnej premávky v súlade s vládou Slovenskej republiky schváleným Národným plánom na zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky. Nové priechody pre chodcov budú zrealizované do konca roka 2008.

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCO-VANÝ MINISTERSTVOM DOPRAVY, PÔŠT A TELEKOMUNIKÁCIÍ SLOVEN-SKEJ REPUBLIKY.

Do projektu je možné nahliadnuť na oddelení regionálneho rozvoja a marketingu.

RR

Školenie

Častokrát sa pri plnení svojich úloh dostávame do situácií, kedy sú ohrozené zdravie a živo-

ty osôb. Ide o rôzne nehody, úrazy, následky útokov, náhleho zhoršenia zdravotného stavu, alebo i seba poškodzovania sa a podobne. Z dôvodu, že pri uvedených udalostiach sme ako príslušníci

mestskej polície či mestského hasičského zboru mnohokrát ako prví a je potrebné poskytnúť odbornú prvú pomoc, rozhodli sme o potrebe preškolenia príslušníkov MsP a MHZ. V uplynulom období všetci príslušníci oboch zložiek úspešne absolvovali školenie záchranárov zorganizované SLOVAK RESCUE ASSOCIATION.

Predpokladáme, že uvedené školenie pomôže skvalitniť prípadne poskytovanú prvú pomoc, pričom zároveň dúfame, že udalostí, pri ktorých bude naša pomoc nevyhnutná, bude vďaka opatrnosti nás všetkých čo najmenej. mestská polícia

VÝBER Z AKTIVÍT RADNICE

2. 8. 2008 - zástupcovia mesta v zložení JUDr. Anna Danková, primátorka, Bc. Marian Gavlas, prednosta a Bc. Eva Ušiaková, vedúca oddelenia sociálneho, školstva a kultúry sa zúčastnili spoločne s ostatnými občanmi Brezovej pod Bradlom stretnutia Brezových – Březových v Březovej u Uherského Hradišťa.

13. 8. 2008 - Bc. Marian Gavlas rokoval so zástupcami Ministerstva obrany SR o prípravách osláv Dňa ozbrojených síl SR, ktoré sa celoštátne uskutočnia 20. 9. 2008 v našom meste. JUDr. Anna Danková, primátorka otvorila hádzanársky turnaj o pohár Bradla.

14. 8. 2008 - uskutočnilo sa pracovné stretnutie JUDr. Anny Dankovej s predsedom OSBD Senica za účelom prerokovania novovzniknutej situácie zmenou dodavateľa tepla a teplej

úžitkovej vody.

Uskutočnilo sa pracovné stretnutie primátorky JUDr. Anny Dankovej s riaditeľom Povodia Moravy na mestskom úrade a následne spoločná obhliadka vodných tokov v katastrálnom území mesta Brezová pod Bradlom.

18. 8. 2008 - primátorka JUDr. Anna Danková, sa zúčastnila pracovného stretnutia Miestnej akčnej skupiny Kopaničiarsky región, ktoré sa uskutočnilo v Myjave.

24. 8. 2008 - JUDr. Anna Danková a Bc. Eva Ušiaková sa zúčastnili osláv SNP na Rohu, kde položili kyticu pri pamätníku padlým.

26. 8. 2008 - uskutočnila sa porada primátorky JUDr. Anny Dankovej s vedúcimi pracovníkmi mestského úradu.

- Na mestskom úrade sa uskutočnilo stretnu-

tie primátorky JUDr. Anny Dankovej so zástupcami Klubu generálov SR.

28. 8. 2008 - účasť primátorky JUDr. Anny Dankovej, prednostu Bc. Mariana Gavlasa a vedúcej SŠK Bc. Evy Ušiakovej na spomienkovej slávnosti pri príležitosti 64. výročia SNP a položenie kytíc pri pamätníku na Vajanského ulici a v Dvoloch.

V priebehu mesiaca august sa aktivity radnice sústreďovali hlavne na investičné akcie, ktoré prebiehajú v rámci mesta, ďalej na prípravu jarmoku, prípravu osláv Dňa ozbrojených síl. Zamestnanci sa venovali príprave materiálov pre mestské zastupiteľstvo ako i riešeniu problémov a potrieb obyvateľov.

Soňa Kovačechová

NÁZORY / KOMENTÁRE

K diskusii Ľ. Ulricha a V. Mikulčíkovej z minulého čísla Noviniek

Stretnutie s Ľubomírom Ulrichom sa uskutočnilo a po vzájomnom vysvetlení si názorov sme prišli k záveru, že obom nám ide o zachovanie športu (futbalu a hádzanej) na Brezovej a to formou zaktivizovania tých najmladších detí a ich rodičov. Aká dôležitá je komunikácia!

Viera Mikulčíková

Garbiarska ulica postrachom vodičov "úžitkových" vozidiel?

Garbiarska ulica je označená dopravnou značkou "Zákaz vjazdu nákladných vozidiel okrem dopravnej obsluhy". Chýba k tejto značke doplňujúca značka "nad 3,5 t". Za nákladné vozidlo sa považuje i každé úžitkové vozidlo, ktoré má priestor pre nákladný tovar prehradený mriežkou a presahujúce hmotnosť vrátane nákladu nad 1 tonu. Také vozidlo je napríklad i Škoda Favo-

rit. Je preto nelogické, ak po uvádzanej ceste premávajú autobusy a nemôžu po nej jazdiť takéto ľahké vozidlá!

Viem, že medzi majiteľmi a vodičmi takýchto vozidiel je dlhodobá nespokojnosť. Bodaj by aj nie. Veď cestou dookola strácajú čas, míňajú navyše pohonné hmoty, znečisťujú zbytočne životné prostredie.

Zdôvodnenie pracovníka mestskej polície, že oni nie sú od toho, kde a aké majú byť dopravné (Pokračovanie na 4. str.)

NÁZORY / KOMENTÁRE

(Dokončenie z 3. str.)

značky, pripúšťam. Čo bráni však mestským policajtom, aby tlačili na mestský úrad, ktorý by mohol žiadať kompetentných o zmenu značenia? Taká istá je dopravná značka i pred Štverníkom. Vy najlepšie viete, mestskí policajti, kde by to chcelo zmenu dopravného značenia v meste.

Uvádzaný stav som žiadal riešiť pripomienkou na poslaneckom dni, no zdá sa, že neúspešne. Čo na to pani poslankyne, páni poslanci a pani primátorka?

Poďakovanie

Ďuriš Jozef, Partizánska ul.

Patrím k mnohým občanom Brezovej, ktorí oceňujú skutočnosť, že novovybudované chodníky pozdĺž cesty pod mestským trhoviskom majú potrebný sklon i vzhľad. Patrí za to poďakovanie pracovníkom dodávateľskej firmy SKANSKA a.s. Cením si o to viac tú skutočnosť, že pôvodne uložený chodník pod predajnými stánkami mal veľký

sklon a pracovníci uvádzanej firmy na vlastné náklady ho urobili do súčasného stavu. Ešte raz ďakujeme. *Ďuriš Jozef, Partizánska ul.*

Príspevky v tejto rubrike vyjadrujú názory ich pisateľov, nemusia vyjadrovať stanovisko redakcie.

Svoje názory, postrehy a komentáre môžete posielať na adresu redakcie (uvedená v tiráži) alebo na e-mail: mesto@brezova.sk

VYPRÁVANIE NA NÁLEPE

Žatva

Dôležitou prácou v lete bolo pozbierať z polí obilie. Na žatvu sa gazdovia patrične pripravili. Kosu doplnili nástavcom na zachytávanie pokoseného obilia, skontrolovali zrelosť obilia, podľa toho určili začiatok kosenia. Každý kosec si nakul kosu, jeho párnica zobrala kosák a žatva sa mohla začať. Kosenie bola práca ťažká a bolo ju treba dobre ovládať, aby sa neurobilo viac škody ako chosnu. Zbožie sa muselo pri kosení pekne ukladať, aby ho bolo možné kosákom zberať stále dobre uložené – hrstovat a klásť na pripravené proviéslá alebo neskôr štranky z deščičku. Na jeden snop sa dávali dve hrste. Keď sa rola pokosela, snopy sa viazali. Chlapi ako chlapi, mali dlhé galoti, ale ženy, holou nohou kľaknúť do pichľavého zbožia a uviazať provieslo tak, aby sa so snopom dalo viackrát manipulovať, joj... Pozväzované snopy bolo treba poznášať na skupinky doprostred role, kde sa z nich stavali hromátki. Štyri snopy sa položili proti sebe klasmi do stredu, na ne zase druhá vrstva, na vrch posledný snop na prekrytie. Klásky sa chránili, rítovie mohlo aj namoknúť. Počítalo sa ale na kríže. Do kríža išli dve hromátki. Takto upravené obilie sa nechalo vysušiť. Gazda si prichystal voz - namontoval dlhé rebrini - a začalo sa zvážať. Snopy sa ukladali do stodoly. Dávnejšie ľudia mlátili cepami, čo trvalo veľmi dlho, neskôr používali mláťačky poháňané *geplom*, ktorým točil kôň. *Gepel* postupne nahradil motor, ktorý stál pred stodolou, silno odfukoval a pomocou obrovského plochého remeňa poháňal mláťačku, tá bola uprostred stodoly, na nej

stál chlap, ktorý *špajzovál* rozviazané snopy klasom napred. Mašina sa triasla, všade plno prachu, robota to bola namáhavá pre všetkých zúčastnených a nebolo ich málo. Jeden snopy podával, iný rozväzoval, ďalší boli pri *mechoch*, do ktorých padalo čisté zbožie. Musela sa odhŕňať slama aj plevy. Ľudia museli dostať jesť. Varilo sa viac jedál, veď práca trvala celý deň. Nadiévaná sliépka z rajčiakovú omáčku, zajac f kapuste, na nešpor šunka, napraželo sa pampúškvóf, boli upečené buchti, ulialo sa do kalíška, ale len k jedlu, lebo ludia moseli bit na pozore a šak f takém teple ani nešmakovalo. Robotu mala nielen celá rodina, ale pomáhali aj ďalší príbuzní a susedia. Ľudia si navzájom chodeli odrábat. Vymlátené zbožie sa odviezlo domov a vysypalo na poval, kde sa sušilo. Na prehŕňanie boli pripravené špeciálne ploché lopaty, ktoré sa nepoužívali na nič iné.

Odvezením obilia sa robota nekončila. *Mašinista* si odmontoval motor, okolo *mlatački* sa urobil poriadok, slama sa uložila do *kozla* – na jeho stavbu sa podujal chlap, ktorý vedel dobre vypracovať rohy, aby sa celá stavba nezrútila. Plevy sa odhrabali do *plevinca*. Bol to prístrešok vedľa stodoly.

Kázali chlapcovi doniesť zo stodoly batoh slamy na *podestielku*. Kým sa odhodlal rozkaz vykonať, začalo sa šeriť. Pri návrate videl, ako ide oproti akési zviera. Usúdil, že to bude pes Dunaj z najbližšieho humna. Aj ho pekne pohladkal a prihovoril sa mu – Dunaj, Dunaj! Ale jeho srsť veru bola akási hrubá, ako keby to bol diviak. Chlapec chytro našiel nohy a na druhý deň pri obhliadke stodoly objavil v plevinci ležovisko s mladými diviakmi. Mal veľké šťastie, že prasnica nebola útočná.

Jela Juríčková

ČRIEPKY Z HISTÓRIE

Pripravovali SNP i z Brezovej pod Bradlom

V knižke Spomienky na Slovenské národné povstanie v Podbradlianskom kraji uvádzam na str. 12 nasledovné:

Ilegálni pracovníci z Brezovej dostali začiatkom júna 1944 informáciu, že v okolí Brezovej by mala byť vysadená parašutistická jednotka z Anglicka. Orientačný bod malo byť Bradlo. V jednu júnovú noc 1944 lietadlo skutočne nad Brezovou preletelo, ale zoskok sa neuskutočnil. Neskoršie doviedol dvoch parašutistov Ján Janík z Piešťan (inak rodák z Dolného Štverníka) k Jánovi Kubačkovi a Martinovi Kostelnému, ktorí ich potom ukrývali. Vysvitlo, že omylom boli vysadení vo Veľkých Uherciach, kde stra-

tili i vysielačku a tým i spojenie s Londýnom. A stratili i jedného kamaráta, ktorý sa o pár dní sám prihlásil v sprievode Lavičku z Piešťan u Kubačku v Brezovej. Potom boli všetci traja ubytovaní v Brezovej v Národnom dome ako riadni hostia. Velitel' žandárskej stanice bol upozornený, čo sú to za ľudia a aby im dali pokoj, prípadne zavčasu upozornili, keby hrozilo ich prezradenie. Boli to členovia skupiny Manganesa, ktorí mali pripravovať povstanie na Slovensku. Dvaja boli Slováci a jeden Čech. Z Brezovej sa potom premiestnili bližšie k Trnave, kde pripravovali prechod trnavskej posádky do povstania. Osud im však neprial. Fera a Jána Nemci v Banskej Bystrici počas povstania zastrelili.

Toľko zo spomienok na SNP od pána učiteľa Martina Kostelného, z čoho som čerpal pri písaní knižky.

V tieto augustové dni ma zaujal článok v Bojovníku Osobnosti odboja, medzi ktorými sa spomína i veliteľ skupiny Manganesa. Dovoľujem si tento článok v plnom znení v našich Novinkách spod Bradla i s fotografiou zverejniť:

František Bíroš, veliteľ skupiny Manganese Nar. 15. 11. 1913 v Likave, okr. Ružomberok,

zomrel 1. 11. 1944 v Banskej Bystrici. Vojenskú službu vykonával

Vojenskú službu vykonával v Turč. sv. Martine, po nej pracoval ako železničný robotník v Ružomberku. Za mobilizácie 1938 ho odvelili na veli-

teľstvo armádneho zboru do B. Bystrice. Neskôr pracoval v textilke v Ružomberku, ilegálne

ROK 1848 A BREZOVÁ

O prvých bitkách slovenského povstania zvedených 22. 9. 1848 v Brezovej

V septembri 1848 sa oblasť kopaničiarskeho kraja stala miestom prvého slovenského povstania. Dobrovoľníci i Slovenská národná rada sa 21. septembra za "hukotu bubnov, s rozoviatymi zástavami" (M. Dohnány) presunuli z Myjavy na Brezovú.

Ako píše Dohnány "hlavný stan sa zarazil na priestrannom mestskom dome". Pôsobilo v ňom vojenské velenie povstania na čele s Bedřichom

Bloudkom a Františkom Zachom z Moravy a Bernardom Janečkom z Čiech. Slovenská národná rada tu vydávala rozkazy pre okolité obce. Počet mužstva dosiahol 3 000 – 4 000 ľudí (po víťazstvách z 22. septembra ešte narástol - na 6 000 ľudí).

Ako v Dejinách Slovenského povstania 1848 - 49 II. uvádza D. Rapant, vedúci predstavitelia Nitrianskej stolice (hlavný župan Jeszenák, hlavný slúžny skalického okresu Zmertych) sa rozhodli potlačiť povstanie už v zárodku. Na ich nariadenie vypracoval Ľ. Vojnić, veliteľ eskadróny kyrysníkov Wallmoden-Gimborn, plán akcie. Predpokladal koordinovaný postup z troch prístupových ciest vedúcich na Brezo-

vú. Dvadsiateho druhého septembra 1848 tak z troch smerov nastúpilo proti povstalcom dohromady šesť stoviek príslušníkov pravidelného cisárskeho vojska a maďarských gardistov. Boje prebehli v tomto poradí:

1. Od Hradišťa pod Vrátnom postupoval s jednotkami Walmodenovcov Vojnić (okolo 250 mužov). V úzkej doline Pri Valche sa stretli so strážou povstalcov (asi 25 mužov). Postavenie

stráže bolo posilnené zaujímavým spôsobom – zavodnením lúk okolo mlyna Valchy zastavením mlynského potoka. Po príchode slovenského mužstva, vedeného Janečkom a Štefanovičom, prestali Wallmodenovci s bojom a nakoniec ustúpili smerom na Hradište.

2. Ďalšou jednotkou, ktorá z Vrboviec cez Turú Lúku postupovala na Brezovú, bola 11. stotina pluku Ceccopierovcov pod velením kapitá-

Bukovec

Bradlo

Brezová

pod Bradlom

A

Košariská

Košariská

na Kotulinského (okolo 150 mužov). Len čo sa o 8. hodine dopoludnia Ceccopierovci priblížili od Bukovca a prešli cez pahorok Kršiačky, boli spozorovaní povstaleckými strážami. Tie, nečakajúc ani na posilu a nedostatočne ozbrojené kosami, cepami, šabľami a len v menšej časti puškami, zaútočili na 11. stotinu v miestach dnešnej Mohyly na Prietržskej ceste. Po príchode povstaleckých posíl na čele s Bakowského stotinou sa

dala 11. stotina i za ňou postavená garda na ústup smerom na Senicu a okolo 9. hodiny dopoludnia bolo stretnutie ukončené. Počas boja na prietržskej ceste padli dvaja slovenskí dobrovoľníci.

3. Onedlho po tom nastúpil útok i z tretej strany. Od Vrbového postupovala pod velením kapitána Saussayho 8. stotina pluku Ceccopierovcov (okolo 100 – 120 mužov). Boli proti nim

vyslané dve slovenské stotiny (Štefanovičova a Bakowského) a Ceccopierovci sa v blízkosti kopanice Štefovci bez boja vzdali. Od Vrbového sa proti povstalcom vydali i gardisti na čele s podžupanom Nitrianskej stolice Ocskayom (asi 100 - 120 mužov). Po 3. hodine popoludní boli v mieste dnešnej brezovskej priehrady gardisti porazení, ich útek sa zastavil až v Hlohovci. I v boji s gardistami zahynuli dvaja slovenskí dobrovoľníci.

Pohreb padlých dobrovoľníkov Martina Potúčka, Jána Ďurkoviča a Jána Viciana z Brezovej a Štefana Fošku z Košarísk, sa konal 23. septembra 1848 na brezovskom cintoríne. Zúčastnili sa ho aj Jozef M. Hurban a Ľudovít Štúr, pred veľkým množstvom ľudu predniesli zápalisté prejavy

Dnes stojí v miestach posledného odpočinku slovenských dobrovoľníkov Dejinný pamätník od Dušana Jurkoviča.

Tento pamätník je venovaný hrdinom bojov za slobodu nielen z rokov 1848 – 1849, ale aj z rokov 1914 – 1918 a 1944 – 1945.

Na pamäť prvých víťazných bitiek slovenského povstania zvedených dobrovoľníkmi 22. 9. 1848 v Brezovej je 22. september **Dňom ozbrojených síl Slovenskej republiky**.

Matúš Valihora

ČRIEPKY Z HISTÓRIE

(Dokončenie zo 4. str.)

prekročil hranice do Poľska, odkiaľ ho odoslali do čs. vojska vo Francúzsku, neskôr prešiel do V. Británie. Zaradili ho do telegrafnej štábnej roty, absolvoval špeciálne kurzy a výcviky. V apríli 1944 ho určili za veliteľa paradesantnej skupiny Manganese. V máji 1944 odplával loďou do Talianska a v júni ho vysadili v priestore obce Veľké Uherce v okrese Topoľčany na nadviazanie telegrafného spojenia s Vojenskou rádiovou ústredňou v Londýne a čs. odbojom na Slovensku. Neskôr samostatne pôsobil v Brezovej pod Bradlom a Bratislave. Od júna spolupracoval s Jánom Golianom. Koncom októbra ustupoval spolu s veliteľmi a ostatnými príslušníkmi skupiny Manganese na Donovaly. V Sopotníckej doline ho zajali a zastrelili.

Ing. Ján Bzdúšek

CIRKEVNÉ OZNAMY

21. 9. (18. nedeľa po Sv. Trojici) o **10.00** hod. hl. sl. Božie, o **14.00** hod. nešporné bohoslužby v Priepasnom v budove kultúrneho domu.

28. 9. (19. nedeľa po Sv. Trojici) o **10.00** hod. hl. sl. Božie, o **14.30** hod. stretnutie žien myjavského seniorátu v Holíči.

4. 10. (sobota) o 14.00 hod. stretnutie detí z detských besiedok v Prietrži.

5. 10. (20. nedeľa po Sv. Trojici) o **10.00** hod. hl. sl. Božie, poďakovanie za úrody, v rámci bohoslužieb bude pre pripravených prislúžená velebná sviatosť večere Pánovej, o **14.00** hod. nešporné bohoslužby v zborovej sieni

12. 10. (21. nedeľa po Sv. Trojici) o **10.00 hod.** hl. sl. Božie, nedeľa kresťanského šafá-

renia, o **14.00 hod.** nešporné bohoslužby v zborovej sieni.

Každú nedeľu o 10.00 hod. nedeľná besiedka v budove cirkevnej školy.

Každý piatok o 17.30 hod. stretnutie evanjelickej mládeže v budove cirkevnej školy.

Ďakujeme za finančný príspevok

Oddelenie sociálnych vecí, školstva a kultúry pri Mestskom úrade v Brezovej pod Br. ďakuje za finančný príspevok, ktorý poskytla Jarka Rott, rodená Kátlovská, Nemecko.

Mesto Brezová pod Bradlom Nám. M. R. Štefánika 1 906 13 Brezová pod Bradlom

Oznámenie o vyhlásení výberového konania

V súlade s § 5 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších zmien a doplnkov Mesto Brezová pod Bradlom, v zastúpení JUDr. Annou Dankovou, primátorkou mesta vyhlasuje výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľ príspevkovej organizácie Technické služby mesta Brezová pod Bradlom.

Kvalifikačné predpoklady:

- minimálne stredoškolské vzdelanie (technického alebo ekonomického zamerania)
- minimálne 3 roky praxe v oblasti riadenia

Iné kritériá a požiadavky:

- organizačné schopnosti, kreatívnosť, samostatnosť,
- užívateľská znalosť práce s počítačom,
- vodičský preukaz skupiny B,
- bezúhonnosť

Žiadosť o účasť vo výberovom konaní s profesijným životopisom, kópiou dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní a výpisom z registra trestov (nie starším ako tri mesiace ku dňu predloženia žiadosti) je potrebné doručiť v termíne do 30. 9. 2008 na adresu: Mestský úrad, Nám. M. R. Štefánika 1, 906 13 Brezová pod Bradlom Obálku je potrebné označiť heslom "VK – TS – neotvárať!".

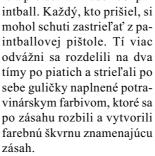
Predložené materiály budú spracované v súlade so zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

> JUDr. Anna Danková primátorka mesta

Ukončenie prázdnin

Mesto Brezová pod Bradlom, Centrum gusta 2008 v areáli Matejková. voľné času Brezová a Mestská polícia Bre-

Hlavná atrakcia pre deti a mládež bol pa-

Na občerstvenie boli pripravené špekáčiky, ktoré si mohli deti opiecť pri táboráku. Popri paintballe deti hrali ešte futbal, hádzali si lietajúcim tanierom, debatovali medzi sebou a hlavne užívali si posledný prázdninový

deň a načerpávali sily do nového školského roka.

Tomáš Perička, CVČ Brezová

zová zorganizovali pri príležitosti ukončenia prázdnin akciu pod názvom "ROZLÚČ-KA S PRÁZDNINAMI".

Rozlúčka sa uskutočnila v nedeľu 31. au-

AKTUÁLNE

Otvorenie školského roku v ZUŠ

Nové plastové dvere vstupnej haly a spoločenskej sály ZUŠ v našom meste, aj s vynovenou triedou výtvarného odboru, privítali žiakov školy 2. 9. 2008 o 14.00 hod. Za účasti zástupcov zriad'ovatel'a školy Bc. Mariana Gavlasa a Bc. Evy Ušiakovej spolu so zástupkyňou mestského zastupiteľstva Mgr. Alžbetou Rechtorisovou sa žiaci dozvedeli inštrukcie potrebné pre hladký priebeh vyučovania vo všetkých študijných odboroch a predmetoch. Okrem vyučujúcich v minulých školských rokoch sa zoznámili s novými učiteľmi, ktorí rozširujú vyučované predmety o štúdium moderného tanca a počítačovú grafiku - digitálnu fotografiu. Tanečný odbor posilnila Hana Valová a výtvarný odbor Mgr.art Ján Mikulčík. Smerovanie školy zamerané na rozvoj a udržiavanie regionálnej kultúry sa ani vzhľadom na nový školský zákon nemení. Tak ako doteraz, hoci s inou klasifikačnou stupnicou, budú žiaci školy podľa svojich individuálnych schopností a možností získavať vedomosti a zručnosti čo možno najviac hravou a tvorivou formou prístupu k výučbe. Talent, usilovnosť a vnútorná túžba sebavyjadrenia, tri potrebné predpoklady k úspešnému štúdiu, budú potrebné aj v plnení úloh nového školského vzdelávacieho programu. Snahou vyučujúcich bolo a bude, aby všetci žiaci školy získavali čo možno najkomplexnejší pohľad na umenie a aktívne i pasívne sa zapájali do kultúrneho diania nielen v škole. Praktické využitie svojich tvorivých aktivít má priniesť radosť a vzdelanie nielen tým, ktorí chcú v študijnom predmete pokračovať na stredných a vysokých školách, ale všetkým vnímateľom umenia, ktorí sa o umenie zaujímajú. Pozývame teda už teraz na všetky pripravované akcie školy, stretnutia s profesionálnymi hudobníkmi, výtvarníkmi, básnikmi, na výstavy bývalých žiakov školy a tradičné koncerty a výstavy, ktoré budú vopred vždy zverejnené. Prvou prezentáciou žiakov školy bude výstava VO s názvom Prázdninové nápady otvorená 18. 9. 2008 o 15.00 hod. v spoločenskej sále školy. Výstava potrvá do 20. 10. 2008. Kolegom, žiakom školy, rodičom i všetkým spolupracujúcim organizáciám želám do plnenia úloh tohto školského roku veľa úspechov, tvorivých a podnetných nápadov a úspešných reali-Jana Kazičková

Od septembra bez mobilov

Pedagogická rada na konci augusta pri príprave nového školského roka schválila nový školský poriadok, ktorý zahŕňa niekoľko noviniek. Z nich najdôležitejšou je zákaz používania mobilných telefónov počas vyučovania. Rozumie sa tým manipulácia mobilom počas vyučovacích hodín aj prestávok. Vo výnimočných prípadoch so súhlasom vyučujúceho si bude môcť žiak mobil zapnúť a dôležitý hovor vybaviť. Uvedená zmena nie je špecifikom len našej školy, ale ide o zákaz na základe Vyhlášky č. 320/2008 MŠ SR z 23. júla 2008 (§ 20, odsek 7). J. Reptová

Školské povinnosti a ranné vstávanie v plnom prúde

Keď budete čítať tieto riadky, naše ratolesti budú mať najťažší rozbiehací týždeň nového školského roka 2008/2009 za sebou. A hoci to skoré ranné vstávanie príde ešte za ťažko, život v škole už funguje podľa stabilného rozvrhu, žiaci poznajú svojich vyučujúcich i prípadných nových spolužiakov.

"Nezabudnite, že vaše dieťa potrebuje aj naďalej vašu lásku a starostlivosť, ochranu a trpezlivosť z vašej strany, ako aj pokojné domáce zázemie. Usilujte sa naň pôsobiť tak, aby si plnilo školské povinnosti a ku škole a pedagogickému kolektívu sa správalo s úctou. Ja vás zase ubezpečujem, že vaše ratolesti budú v dobrých rukách skúsených učiteliek." Týmito slovami sa v prvý deň školského vyučovania prihovoril Mgr. Miloš Klandúch, riaditeľ ZŠ, rodičom prváčikov, ktorí možno trošku s obavami viedli svoje deti po prvýkrát do školy. Všetkým žiakom I. stupňa pán riaditeľ za prítomnosti zástupcov mesta (p. Ušiakovej a p. Gavlasa) predstavil nových vyučujúcich náboženstva - evanjelickú pani farárku Lichancovú a katolíckeho pána farára Šlosára (minulý rok učil len na II. stupni). Počet vyučujúcich sa nezmenil, budú však pracovať pod vedením novej pani zástupkyne - Mgr. Márie Osuskej.

2. septembra do školských lavíc zasadlo historicky najmenej prvákov - nielen v našej škole (14 žiakov do I. A, 15 žiakov do I. B), ale celkovo v Slovenskej republike. Podľa Ústavu informácií a prognóz školstva sa síce v posledných rokoch počet novoprijatých prvákov znižoval, no v dôsledku postupného nárastu demografickej krivky by sa školy od roku 2009 mali postupne napĺňať.

J. Reptová

Prváci a piataci podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu

S účinnosťou od 1. septembra 2008 sa výchova a vzdelávanie v školách a školských zariadeniach uskutočňuje podľa dvoch výchovno-vzdelávacích programov - podľa Štátneho vzdelávacieho programu (vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania v školách) a podľa školského vzdelávacieho programu. Ten je základným dokumentom konkrétnej školy. Školský vzdelávací program predstavuje významnú zmenu vo vzdelávaní, pretože umožní posilniť autonómiu školy a vytvorí priestor na uskutočnenie výchovy a vzdelávania pod-

kov to znamená, že sa im učivo buď výraznejšie zredukovalo (napr. slovenský jazyk, zemepis), alebo sa bude preberať úplne iným systémom (napr. prírodopis), alebo im pribudla časová dotácia na predmet (telesná výchova), resp. pribudol nový predmet v ročníku (občianska výchova, informatika), ba dokonca sa predmet z rozvrhu na tento školský rok úplne vytratí (technická výchova). Prváčikovia síce mali štátom znížený počet hodín slovenského jazyka, ale naša škola využila možnosť navýšenia voliteľnými hodinami. Každý žiak pr-

vého ročníka absolvuje týždenne 9 hodín materinského jazyka, 2 hodiny anglického jazyka, hodina sa pridala aj výtvarnej výchove, telesnej výchove. V matematike je učivo trošku zredukované a bývalá prvouka sa nahradila prírodovedou (hoci len každý druhý týždeň po 1 hodine).

Pedagogickým princípom pre našu školu v školskom vzdelávacom programe je tvorivosť, tzn. škola spravidla nepredkladá žiakom hotové výsledky a poznatky k osvojeniu, ale vedie ich k tomu, aby všetko nové, pokiaľ sa to dá, získavali na základe činností, pozorovania, pokusov - na základe objavovania. Uvedeným spôsobom budú

pracovať predovšetkým žiaci 1. a 5. ročníka, ostatní žiaci pokračujú podľa učebných plánov a učených osnov schválených podľa doterajších predpisov pre základné školy.

Od nového školského roku 2008/2009 si budeme musieť zvyknúť aj na nové pojmy, pretože v súlade s Medzinárodnou štandardnou klasifikáciou vzdelávania v ZŠ sa poskytuje primárne vzdelávanie ISCED 1, začínajúc 1. ročníkom a nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2, začínajúc 5. ročníkom. Stupne vzdelania získané podľa doterajších všeobecne záväzných právnych predpisov zostávajú nedotknuté.

J. Reptová

... tak a piataci sú na svojich miestach odhodlaní prelúskať učivo piateho ročníka podľa novostí, ktoré im pripravil nový Štátny vzdelávací program...

ľa špecifického zamerania školy, potrieb regiónu, zamestnávateľov, rodičov a ďalších zainteresovaných. Keďže Štátny vzdelávací program uzrel svetlo sveta až na konci predchádzajúceho školského roka, pred vedením každej školy stála neľahká úloha - vytvoriť vlastný školský vzdelávací program do začiatku tohto školského roka, tzn. počas prázdnin. Pedagógovia teda nastupovali do práce skôr, ako boli zvyknutí po minulé roky, a pod odborným vedením pána riaditeľa Klandúcha a zástupkýň Gavlasovej a Osuskej boli pre našu školu vytvorené tri ucelené programy - pre I. stupeň, pre II. stupeň a zvlášť pre ŠKD - pričom sa podrobne rozpracovával každý učebný predmet. Pre tohtoročných piata-

August 68

Mesto Brezová pod Bradlom zorganizovalo pri príležitosti 40. výročia invázie vojsk Varšavskej zmluvy do Československa Koncert pre mladých o mladých. Vo štvrtok 21. 8. 2008 o 19. hod. pred početným publikom vystúpili na Námestí M. R. Štefánika členovia hip-hopovej skupiny M. A. HIP - HOP UNIT z Bratislavy

ako aj ich kamaráti z breakdancovej skupiny zo Senice. Po nich sa koncertom prezentovali muzikanti zo skupiny JOYRIDE a Good bye Lenin. Udalosti spred štyridsiatich rokov pripomínal jeden výstavný panel s názvom Svedectvo o dedičstve. Organizátor a realizátor - oddelenie kultúry - pripravil zo súkromnej zbierky nebohého Štefana Mikulčíka niekoľko odznakov z druhej polovice minulého storočia, medzi ktorými boli v počte 11 ks portréty Vladimíra Iljiča Lenina, ďalej tzv. odznaky "iskričkovské", pionierske, SZM-ácke, SČSP, BSP, odznaky bývalého najväčšieho podniku na Brezovej Kovových tkanín, mesta, spoločenských organizácií, odznaky ďalších významných osobností (M. R. Štefánik, A. Dubček, L. Svoboda, A. Hlinka, M. Hodža), udalostí (SNP, športové podujatia - spartakiáda, turistika, cyklistika), organizácií (Zväzarm, KSČ, SPB) a ďalšie. Výstava pútala V Mzáujem okoloidúcich.

Kúpim stavebný pozemok v Brezovej pod Bradlom, cca 1000 m², prípadne starú chalupu. Platba v hotovosti.

Kontakt: 0905 835 950

64. výročie Slovenského národného povstania

Vo štvrtok 28. augusta sa konala spomienková slávnosť k 64. výročiu Slovenského národného povstania, usporiadaná Základnou organizáciou Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Mestom Brezová pod Bradlom.

Slávnosť začala o 15. hodine pri pamätníku Jána Reptu a jeho povstaleckých spolubojovníkov na

Vajanského ul. Primátorka mesta Anna Danková a člen výboru ZO SZPB Fedor Mikulčík položili k pamätníku kvety, zaznela báseň prednesená Evou Ušiakovou a pieseň v podaní ženského speváckeho zboru. Primátorka Anna Danková sa v závere svojho prejavu zvlášť poďakovala prítomným

účastníkom povstania pani Reptovej a pánom Bzdúškovi, Lajdovi a Dobrovodskému. Prihovorili sa i Ján Bzdúšek a Fedor Mikulčík, účastník povstania pán Tomáš Dobrovodský z Pustej Vsi zarecitoval svoju báseň o partizánskom veliteľovi Jánovi Reptovi (uverejnenú v Novinkách 9/2007). Milou súčasťou slávnosti bola gratulácia účastníčke povstania pani Božene Vráblikovej k jej nadchádzajúcim deväť desiatym piatym narodeninám. Kvôli prebiehajúcim úpravám okolia Dejinného pamätníka na miestnom cintoríne pokračovala spomienková slávnosť pri pamätníku v Dvoloch - jednom z miest pobytu partizánskeho odielu Repta. Ing. Ján Bzdúšek pripomenul nasledujúce mená svojich spolubojovníkov, tých Reptových partizánov, ktorí v boji i za našu slobodu priniesli obeť najvyššiu - položili svoje životy:

- 1. Ján Bystrický, Moravan, zahynul v Lopušnej
- 2. Martin Konečník, Slovák, v Krajnom
- 3. Ján Konečník, Slovák, v Krajnom
- 4. Filip Tkáč, Slovák, v Hlbokom
- 5. František Vašourek, Čech, v Hlbokom
- 5. Francisck vasourek, etch, v mooke
- 6. Ivan Dženk, Gruzínec, v Hlbokom 7. Jozef Žák, Slovák, v Prietrži
- 8. Lazar Živkovič, Srb, upálený v Dvoloch
- 9. Soňa Lefner, židovka, v koncentračnom tábore Ravensbrück
- 10. Ján Čermák, Slovák, v koncentračnom tábore Mauthausen
- 11. Vladimír Kovár, v koncentračnom tábore Melk
- 12. Štefan Držka, Slovák, U Rafčíkov
- 13. Eduard Lanuševský, Poliak, U Rafčíkov
- 14. ruský partizán Michal, na Danech Vrchu
- 15. ruský partizán Ondrej, v Cetune
- 16. Rudnenko, Rus, pod Klenovou
- 17. Ladislav Neuwirt, Moravan, Mošovce Česť ich pamiatke!

Matúš Valihora

Pozvánka

Pri príležitosti 140. výročia narodenia Dušana Jurkoviča a 80. výročia odhalenia Štefánikovej mohyly pripravuje Spoločnosť M. R. Štefánika v spolupráci s Mestom Brezová a Spolkom architektov Slovenska verejné spomienkové zhromaždenie v utorok 23. septembra o 17.00 hodine pri Dejinnom pamätníku na miestnom cintoríne. Po položení kvetov na hrob a vzdaní úcty tvorcovi bradlianskej mohyly bude pre účastníkov pristavený autobus na Bradlo.

Spomienková slávnosť na Bradle, ktorej súčasťou bude kultúrny program i odborný výklad k histórii a hodnote Jurkovičovho diela, začne o 18. hodine. Počas slávnosti bude v chate na Bradle sprístupnená výstavná expozícia venovaná Jurkovičovi a Bradlianskej mohyle. V rámci programu spomienkového dňa sa v dopoludňajších hodinách uskutoční v Národnom dome Štefánikovom seminár pre stredoškolskú mládež i záujemcov z radov verejnosti. V prípade priaznivého počasia je pripravený na Bradle i astronomický večer.

Deti z CVČ v Slovenskej televízii

Slovenská televízia bude na prvom programe uvádzať novú modernú súťažnú reláciu, ktorá sa od súčasných programov odlišuje tým, že sa zameriava na rozvíjanie kompetencií a zručností, ktoré sú presadzované v rámci prebiehajúcej reformy slovenského školstva. Súťaž sa odohráva v reálnom exteriérovom prostredí, nie je zameraná na bezcieľne preukazovanie encyklopedických poznatkov. Aj keď vytvára svojské prostredie, nie je obvyklou "umelou súťažou". Nová moderná súťaž má názov Prípady detektíva Kulmena. Zúčastňujú sa jej dva súťažné tímy, ktoré zábavnou a napínavou formou testujú a rozvíjajú schopnosť práce a kooperácie v rámci tímu, komunikáciu, orientáciu v teréne, zmysluplné a vedomé využívanie moderných komunikačných technológií, schopnosť zdravého úsudku, dedukcie, analýzy. Relácia rozvíja logické uvažovanie, pamäť, testuje zároveň i fyzickú zdatnosť súťažiacich a ďalšie schopnosti. Natáčanie prvého dielu tejto súťaže sa robilo v priestoroch Bratislavského hradu a jeden súťažný tím tvorili práve deti z CVČ: Andrej Dolinský, Jakub Gavlas, Adriana Horvátová a Peter Osuský. Aj keď naše deti nezvíťazili, získali nové skúsenosti, sú bohatšie o pekné zážitky. Mali možnosť vyskúšať si, ako je to byť hercami pred kamerou.

Eva Ušiaková - OSŠK

Zo schôdze ZO SZPB

Zo slávnostnej schôdze Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Brezovej pod Bradlom, ktorá sa konala 28. augusta 2008 vyberáme príhovor člena výboru ZO SZPB p. Fedora Mikulčíka

Vážené dámy, vážení páni,

otváram dnešnú slávnostnú schôdzu, ktorou si pripomíname 64. výročie Slovenského národného povstania.

Je čoraz ťažšie pri tejto príležitosti povedať niečo, čo už tu povedané nebolo, neopakovať sa. Zdalo by sa, že pripomínať si neustále, po desiatkách rokov slabnúci odkaz bojovníkov proti fašizmu je len bezduché plytvanie času a slov. No nie je tomu tak! Ich presvedčenie a snaha na rôznych stupňoch angažovanosti o spravodlivosť sú stále aktuálne. V každodennom živote sa mnohokrát stretávame, či už v osobnom poznaní, alebo na stránkach novín a podobne z množstvom intolerancie a agresie. Objavujú sa novodobé podoby zla, ktoré rozpútalo spred viac ako sedemdesiatimi rokmi posledný celosvetový oheň.

Súčasné aktivity potomkov pôvodcov tohto zla nás nútia k zamysleniu, k bdelosti a neustále nám pripomínajú opodstatnenosť obetí, ktoré boli ochotní priniesť v priamom boji, ale aj pri drobnej ilegálnej činnosti mnohí, vtedy mladí ľudia. Našou úlohou v súčasnosti už nie je nasadzovanie vlastných životov, ale neustále odhaľovať tieto neduhy a problémy v spoločnosti, upozorňovať na ne, lebo podstata človeka sa v priebehu času nemení. Nemení sa, ako to poznáme z histórie, od svojej rannej existencie.

Bohužiaľ! Asi navždy bude súbežne existovať dobro i zlo, vieme, že je to ľudstvu blízke a že sa s tým neustále vyrovnáva. Veľakrát závisí od vodcov, na ktorých sú ľudia, dav, naviazaní. Najsmutnejšie na tom je, že tento večný problém je ešte k tomu veľmi relatívny, čo je niekomu dobré, druhému robí zle a naopak. A vybrať tú správnu cestu robí niekedy ťažkosti aj spravodlivým. Niekedy som si aj myslel, dosť naivne, že moderná doba, súčasnosť, takéto spoločenské negatíva už nebude poznať, že budeme poučení z minulosti.

Je pravda, že atraktívnosť našej organizácie oproti mnohým politickým zoskupeniam a hnutiam nie je práve veľká. O to by mala byť väčšia naša nezištnosť pri šírení nášho presvedčenia, tak ako sa nezištne postavili pred rokmi do svojho boja naši otcovia, občania, ktorým nebolo jedno, ako bude vyzerať ich budúcnosť.

Preto sa pýtam, záleží nám na našej vlastnej budúcnosti? Asi by malo, a hlavne pokiaľ bude fungovať aktivita rôznych ideológií nášho protipólu. Mali by sme hľadať a rozvíjať nové formy existencie našej organizácie.

Ďakujem za pozornosť.

Zo života Klubu dôchodcov Brezová pod Bradlom

Klub dôchodcov po mesačnej prestávke pokračuje vo svojej činnosti.

- 6. 8. - sa uskutočnilo stretnutie členov výboru.
- 15. 8. - sa konala opekačka. Členovia výboru zvažovali, kde ju uskutočniť. V prírode, alebo využiť terasu klubu. Zvíťazilo rozhodnutie pre terasu. Nič netreba prevážať, sú tu sociálne zariadenia a hlavne v prípade nečasu budeme chránení. V deň opekačky sa ozývala terasa vtipmi, smiechom, spevom a veselou vravou dôchod-

cov. Všetkého bolo dosť. Chutne opečenej slaninky a špekáčikov s mäkkým chlebíkom i občerstvenia. Začalo sa blýskať, hrmieť a v okamihu sa prehnala silná búrka s krupobitím. Hoci to všetkých vystrašilo, na dobrej nálade to nikomu neubralo. Teraz sa ukázalo, že rozhodnutie sa pre terasu bolo správne. Domov sme sa rozchádzali so želaním opekačku si ešte zopakovať.

- 3. 8. - sa uskutočnil tradičný Brezofský jar-

mek. Klub dôchodcov už tradične prispieva k zdarnému priebehu *jarmeku*. Nebolo tomu inak ani tento rok. Členky klubu napiekli kapustnákov, cesteníc, zázvorníkov, niekoľko druhov pagáčikov a mnoho ďalších dobrôt. Ukázalo sa, že všetkým návštevníkom *jarmeku chutnali*. Členky klubu nechýbali ani pri omastenom chlebe s cibuľkou a varení cesteníc. Raz darmo, ochota pomôcť a zručnosť členiek klubu má na *jarmeku* svoje nezastupiteľné miesto.

AK

Obdivované paličkárky

UĽUV Bratislava poriada každoročne prehliadku remesiel. Bolo tomu tak i tento-

rok, keď sa na Bratislavskom hrade v dňoch 31. 8. - 1. 9. 2008 zišli remeselníci z celé-

ho Slovenska. Stretnutie sa konalo pod názvom "Dni majstrov na Hrade". Medzi keramikármi, kováčmi, pernikármi, košikármi, vareškármi, korytármi, vyšívačkami sme boli aj my paličkárky, p. Anna Potúčková, st. a Hedviga Kátlovská. Boli sme obdivované nielen pre tvorbu čipky - vláčky, ktorú na Slovensku v takomto rozsahu ako ju robíme na Brezovej pod Bradlom, nerobí nikto, ale i pre jednoduchú krásu nášho kroja. Obdivovaní boli i nádejní nasledovníci, pravnučka p. Potúčkovej a môj vnuk, samozrejme v kroji, i keď zatiaľ robia iba jednoduché práce.

H. Kátlovská

Poďakovanie

Dňa 6. 8. 2008 vznikol požiar rodinného domčeka našich občanov pána Štefana Dršku a jeho syna Dušana. Vďaka rýchlemu a profesionálnemu zásahu našich hasičov neprišlo k ujme na ich zdraví a nevznikli rozsiahle materiálne škody na majetku. Menovaným bolo okamžite zo strany mesta poskytnuté náhradné ubytovanie v Ubytovni na Piešťanskej ulici. Zároveň im bola zabezpečená strava a ošatenie.

Touto cestou by som chcela poďakovať profesionálnym hasičom, dobrovoľným hasičom, policajtom z obvodného oddelenia policajného zboru SR, policajtom mestskej polície za ich ľudský a profesionálny prístup.

Eva Ušiaková, sociálne oddelenie

Mesto Brezová pod Bradlom ďakuje

sponzorom XVII. brezovského jarmoku: BC TORSION s. r. o., Brezová p. Br., Kanapa spol. s r. o. Brezová p. Br., Dexia banka Slovensko a. s. Brezová p. Br., Slovak Beauty Brezová p. Br., COOP Jednota s. d. Brezová p. Br., Klenoty -Jana Prevajová Brezová p. Br., Textil - vesna Viera Gažová Brezová p. Br., Kvety – Andrea Ďurišová – Číková Brezová p. Br., Textil – odevy Alena Petrušová Brezová p. Br., Štefan Potúček – Pálenica Brezová p. Br., Darčeky, suveníry MIX Anna Holdošová Brezová p. Br., Minidiskont - DUVAL Brezová p. Br., SEVEN Viera Gavlasová Brezová p. Br., Reštaurácia u sváka Ragana spol. s r. o. Brezová p. Br., Lekáreň Herbária Brezová p. Br., MARI - JANA mäsiarstvo Brezová p. Br., Stanislav Korec predajca na Mestskej tržnici Brezová p. Br., OZ - Jurovatý Brezová p. Br., Butik TRIO Slávka Vydarená Brezová p. Br., Salón Bellis Zlatka Mikulinová Brezová p. Br., Socrates Colour Slovakia, s. r. o. Brezová p. Br., AVEZ - Eva Závodná Brezová p. Br., Hračky-papier Jana Slezáková Brezová p. Br., Mäso – údeniny Milan Smaženka Brezová p. Br., Kaderníctvo – Lujza Komadová Brezová p. Br., Eva Havlíčková -Mix Brezová p. Br., Zlatníctvo Alfa Brezová p. Br., Obchod Anna Dodrvová Brezová p. Br., Reštaurácia u Tvarožka Brezová p. Br., DAY-TON Marcel Škoruba, Drogéria BradloInvest Brezová p. Br.

Ďalšia knižka o Brezovej

V rámci kultúrneho programu počas jarmoku v sobotu 23. augusta 2008 bola milá slávnosť. Medzi jednotlivými vystúpeniami

rožkovcov, ktorí vydali dielo svojej mamy, Zoru Vanovičovú, rodenú Mitaľovú, editorku knihy, brezovského rodáka profesora etnológie Jána Mi-

folklórnych súborov z Břeclavi a domácim súborom sa uskutočnil akt uvedenia knižky **Oľgy Halabrínovej Paľkovej** *Brezová* – *naša rodná*. V. Mikulčíková privítala a jarmočníkom predstavila aktérov slávnosti: deti - Zlaticu Vráblikovú, Vladimíra a Ivana Tva-

chálka, ktorý v š e m o ž n e podporoval knižné vydanie spomienok. Okrem nich si potomkovia pozvali a vyjadrili poďakovanie Ol'ge Kovačičovej za výber a znotovanie piesní v knižke, Pavlovi Blažkovi za ilustrácie a Fedorovi Mikulčíkovi za grafickú

úpravu. Slávnostný akt uvedenia knižky do čítania nielen Brezovčanov s radosťou a poctou previedla primátorka mesta Anna Danková - ako ináč - pohladkaním knižky brezovským perkom.

V. M.

Víťazstvo Folklórneho súboru Brezová

Folklórny súbor Brezová sa v sobotu 30. 8. ci v choreografii Lenky Šútorovej - Konečnej. 2008 zúčastnil súťaže folklórnych súborov Po dlhých úvahách, či sa súbor zúčastní

Gratulujeme.

v Dubnici nad Váhom O cenu Mikuláša Senku. Predviedli sa tancom Priepasnanci na tan-

alebo nezúčastní tejto súťaže, nakoniec FS Brezová vyhral 1. miesto a porazil tak aj súbor Ekonóm z Bratislavy!!! Aj napriek mnohým existenčným krízam, ktoré súbor má, dokázal, že ešte stále má členov, ktorých srdce je plné folklóru.

Ing. Denisa Sládková

Ľadové krúpy v auguste

V piatok 15. augusta 2008 okolo 17.30 hod. sa obloha nad mestom zatiahla tmavým mrač-

nom, z ktorého začalo pršať a vzápätí začali padať krúpy v priemere 3 cm! Nielenže boli krúpy veľké, pri ich dopade narobili šarapatu. Napríklad majitelia osobných áut, ktorí nestačili svoje tátoše zagarážovať, na to doplatili.

KTO JE TU

Štefan Kátlovský (1939)

Väčšina záľub, ktorým sa ľudia venujú, sa spája s manuálnou zručnosťou, s vedomostnou kapacitou, so zbierkovou činnosťou a podobne. Dnes sa zoznámime s človekom zaoberajúcim sa aktivitou, ktorej výsledkom je produkt, ktorý sa dá konzumovať. Pán Štefan Kátlovský je dlhoročný včelár.

Veľa ľudí už ochutnalo od neho včelí med. Jeho príbeh sa začal v brezovskej škole. Takto spomína na svoje začiatky.

"V roku 1954 mal v telocvični prednášku o dopravných predpisoch žandár pán Jozef Maršala. Na záver, len tak mimochodom, sa opýtal, či by nemal niekto záujem o včelársky krúžok. Krúžok vtedy podporoval aj riaditeľ školy Ján Fajnor. Prihlásili sme sa asi desiati, medzi nimi Braňo Gálus a ja. Krúžok fungoval asi dva roky. Keď pán Maršala odchádzal z Brezovej, daroval mi včely a jeden úľ, ktorý som vlastnil až do roku 1962. Včelám som

sa začal intenzívne venovať po základnej vojenskej službe - po roku 1962. Vtedy som vstúpil do základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov v Myjave. V roku 1968 som robil dôverníka pre obvod Brezová. V roku 1972 som spravil skúšky na spolupracovníka s veterinárnou správou v oblasti včelárstva. V roku 1985 som navštevoval kurz pre učiteľov včelárstva v Kráľovej pri Senci, kde som bol skúšobnou komisiou uznaný spôsobilým k výkonu funkcie Učiteľ včelárstva. V roku 2007 som absolvoval kurz Včelár modul Odborná príprava inšpektorov zdravia včiel. V rokoch 2004 – 2008 som vykonával funkciu podpredsedu ZO SZV Myjava a od roku 2008 som jej predseda. Miestna organizácia (Brezová, Priepasné a Košariská) má 23 členov a 154 včelstiev."

Pán Kátlovský mi príbeh rozprával pri svojich kočovných včelárskych vozoch umiestnených v malebnom zákutí Koškové pri vodnej nádrži v Baranci a okrem toho popisoval prácu okolo včiel. Zasvätil ma do organizácie života včiel, zoznámil ma s rôznymi pomôckami pri manipulácii so včeličkami ako aj počas výroby medu. Zo včelích produktov spomenul ešte výrobu propolisu, materskej kašičky, medoviny a včelieho vosku. Hovoril o chorobe včiel, ale aj o ich liečbe a prevencii. Zdôraznil význam zhotovovania veľkého počtu rámikov, ktoré sa musia obnovovať, aby sa nedeformovali nové včelie jedince. Posťažoval si, že nezaznamenávajú žiadny prírastok nových včelárov, skôr je badať úbytok. Len na porovnanie: v roku 1982 bolo na Slovensku 36 366 včelárov a 376 080 včelstiev: v 1989 - 38 812 včelárov a 474 296 včelstiev a v roku 2006 bolo evidovaných 14 339 včelárov a iba 246 259 včelstiev! Alarmujúci stav.

Získané vedomosti nadobudol praxou, nové informácie sa dočíta v odborných periodikách Včelár a Včelářství. Rozprával o dobrej a dlhoročnej spolupráci so včelármi z českého Kyjova, o zájazdoch po veľtrhoch a výstavách. Pán Kátlovský ma obohatil o nové poznanie. Zdôraznil, že včelárstvo nie je len predaj medu, ale prispieva k ekologickej rovnováhe v prírode. Hoci som dlhšiu dobu bola medzi včelami, ani jedna ma nepichla! Poslúchala som odporúčania Pána Včelára.

Rubriku pripravuje V. Mikulčíková.

Jurkovičova vila v Brne

Členovia a sympatizanti miestnej Spoločnosti M. R. Štefánika sa 1. septembra vybrali do Brna, kde si prezreli historické pamiatky. Najväčším lákadlom bola však prehliadka vzácnej Jurkovičovej vily z roku 1906. Túto skvostnú secesnú stavbu s prvkami ľudovej architektúry vlani od pôvod-

ných majiteľov kúpila Moravská galerie a hodlá na jej rekonštrukciu vynaložiť 40 miliónov českých korún. Vila, našťastie, počas minulého režimu nikdy nepatrila štátu. Nenávratne je stratená len sklená mozaika s rozprávkovými motívmi draka, ktorá zdobila jednu z vonkajších stien, a preto ju chce galéria objednať u niektorého renomovaného umelca zo Slovenska. Unikátna drevostavba (steny sú naozaj len z dreva, pokrytého korkovými plátmi a omietkou, čo bolo svojráznym moderným riešením, mimochodom, dnes je toto stavebné riešenie opäť v centre pozornosti) nášho architekta by sa mala stať súčasťou architektonického náučného chodníka, ktorý by viedol k ďalším pozoruhodným objektom v Brne – Žabovřeskách.

ROZHOVOR

Brezová, ty milá moja, čo aj boľavou neraz si mi bola...!

♦ Pani Vrábliková, dostávame do rúk útlu knižku spomienok na život a tradičné zvyky na Brezovej pod Bradlom v I. polovici 20. storočia, ktoré zachytila Vaša, dnes už nebohá, mama Oľga Tvarožková, rodená Halabrínová.

Jej názov je Brezová - naša rodná. Ako vznikala táto knižka?

Naša mama písala už od detstva básničky najprv len tak pre seba, intímne, potom pre deti, ktoré uverejňovala v detských časopisoch a v Evanjelickom poslovi. Keď sa jej dostali do rúk pohľadnice Jozefa Ladu, ktorých kresby vyjadrovali ľudové zvyky, tak aj ona sa rozhodla aspoň v skromných slovách zachytiť neopakovateľné čaro brezovských zvykov, ktoré ako dieťa a neskôr ako mladá učiteľka prežívala. S rukopisom začala vo svojej sedemdesiatke, v roku 1979. V tých rokoch sa ani len nesnívalo, že by to mohlo vyjsť knižne. Brat Vladimír so svojou manželkou rukopis prepísali na písacom stroji, rozmnožili, svojpomocne zviazali a rozdali medzi rodinou a známymi. Až na základe ohlasov a po nežnej revolúcii sme začali rozmýšľať nad knižným vydaním.

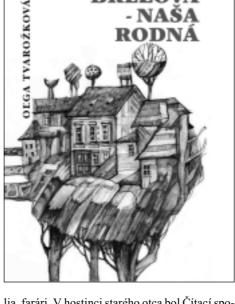
♦ Čo alebo kto vplýval na vašu mamu, že mala vrelý vzťah k rodnej Brezovej a vedela majstrovsky používať slovo?

-PAEKOVA BREZOVÁ - NAŠA

Ako dieťa rada chodievala k starým rodičom

Krutým (po mamičke), u ktorých sa schádzala

miestna brezovská inteligencia, študenti, učite-

lia, farári. V hostinci starého otca bol Čítací spolok. Jeho častými hosťami boli veľvyslanec Osuský, biskup Osuský, košariský farár Štefánik so synom Milanom a ďalší. Toto prostredie zásadne formovalo aj jej postoje v celom živote.

♦ V knihe Slavomíra Michálka Brezová pod Bradlom osobnosti (ne)známe autor začleňuje vašu mamu medzi slovenskú ženskú inteligenciu, ktorá sa začala tvoriť v širšom meradle po vzniku Československej republiky. Otca, ako veľkorysého a láskavého človeka. Ako ste spoločenské postavenie svojich rodičov prežívali vy ako deti a potom ako dospelí l'udia?

Naši rodičia boli hlboko veriaci, skromní a pracovití ľudia. Vždy ochotne pomáhali cudzím ľuďom. Ako dieťa si pamätám, že keď sa v sobotu napiekli koláče, tak sme z nich museli nechať na nedeľu, "lebo prídu hostia". A to sa netýkalo len koláčov, rodičia sa vždy venovali pomoci ostatným a seba a svojich najbližších akoby "odsúvali bokom". Ako dospelí ľudia sme si vážili rodičov a mama sa po ovdovení presťahovala do Bratislavy, kde bývala sama v byte neďaleko mojej rodiny, takže som bola často u

♦ Vy aj vaši bratia žijete mimo Brezovej. Vás však častejšie vídať. Čím to je?

Ja som tu doma! Mám tu známych, bývalých spolužiakov, cítim sa tu dobre. Kúpili sme si s manželom byt v Brezovej a ak nám to okolnosti dovoľujú, trávime tu svoj voľný čas.

Ďakujem vám za rozhovor a za knižku o našej Brezovej od vašej mamy. Záujemcovia si ju môžu zakúpiť v kancelárii v Národnom dome Štefánikovom.

V. Mikulčíková

KALENDÁRIUM

Blažek, Pavol - komunálny pracovník (nar. 15. 9. 1933 na Brezovej – **75. výr. nar.**, zomrel 18. 3. 1987 na Brezovej). Roku 1951 začal pracovať v brezovskom Západonábytku, potom prestúpil do miestnych Kovových tkanín na miesto vedúceho kádrového odboru. Ďalšie jeho pôsobenie bolo vo sfére komunálnej politiky. Prešiel viacerými funkciami, pracoval na okresnom úrade ako tajomník Spoločnosti pre šírenie politických a vedeckých poznatkov v Senici. V septembri 1961 začal pôsobiť ako tajomník Miestneho národného výboru na Brezovej, potom ako predseda. Významne sa podieľal na rehabilitácii občanov Brezovej, ktorí boli neoprávnene postihovaní v päťdesiatych rokoch. Počas jeho komunálneho predsedovania sa stala Brezová mestom. Jeho profesionálnu kariéru komunálneho politika zastavil príchod vojsk armád Varšavskej zmluvy v auguste 1968. Vstup "spriatelených armád" odsúdil, za čo bol roku 1970 prinútený vzdať sa funkcie predsedu. Roku 1989 bol rehabilitovaný. Zomrel vo veku nedožitých 54 rokov. Pavol Blažek sa aktívne zapájal do činnosti spoločenských a športových organizácií v meste, organizačne pomáhal pri rozvoji ženskej hádzanej.

Húska, Samuel – evanjelický farár (nar. 23. 9. 1883 na Brezovej – **125. výr. nar.**, zomrel v marci 1946 na Brezovej). Po štúdiu teológie, ktoré ukončil v Lipsku, jeho prvým cirkevným pôsobiskom bola Békešská Čaba roku 1910. Nasledujúci rok ho zvolili za farára v Žaškove na Orave. Tu ostal 23 rokov, patril medzi horlivých národných buditeľov. Udržiaval čulé kontakty s básnikom P. O. Hviezdoslavom, lekárom a spisovateľom Nádašim (Jégé), spisovateľom M. Gacekom a ďalšími predstaviteľ mi nie početnej predprevratovej slovenskej inteligencie. Svoju prácu na národnom poli nesmeroval len do náboženskej výchovy, či kultúrnej národnej osvety, ale aj sám literárne prispieval do tlače. Na dôchodku žil na Brezovej, často vypomáhal farárovi Lichnerovi pri cirkevných obradoch, bol známy svojím ekumenickým prístupom, keď sa pravidelne stretával s brezovským rím. katolíckym dekanom Ernestom Pastírikom.

Osuský, Štefan – medzinárodný právnik, diplomat (nar. 31. 3. 1889 na Brezovej, zomrel 27. 9. 1973 v Herndon – USA – **35. výr. úmrtia**). Je jednou z významných osobností, ktoré vtlačili svoj rukopis modernej medzinárodnej diplomacii. Vzdelanostný základ dostal na brezovskej evanjelickej škole, ktorý chcel rozvíjať na bratislavskom lýceu, no nebolo mu to umožnené. Odchádza do USA, kde študuje teológiu, sociálne a prírodné vedy a právo, z ktorého roku 1916 získal doktorát. Pôsobí v Českom národnom združení i v Slovenskej lige. Na pokyn jej vedenia cestuje do Európy, kde spolupracuje po boku T. G. Masaryka, M. R. Štefánika a E. Beneša s cieľom rozbiť zastaralú monarchiu a na jej troskách vytvoriť nový štátny útvar Československú republiku. V roku 1919 sa zúčastňuje mierovej konferencie v Paríži ako generálny tajomník československej delegácie. Pre rodiace sa Československo bolo životne dôležité stabilizovať a zakotviť štát v rámci rodiacej sa mapy novej Európy v súlade s postojom mocností. 4. júna 1920 podpisuje zmluvu, ktorá znamenala definitívne uznanie Československej republiky. Neskoršie pracoval v novovzniknutej medzinárodnej organizácii - Spoločnosti národov. Stal sa predsedom Kontrolnej komisie, v ktorej pracoval 14 rokov. V rokoch 1922 - 1939 vystúpil za ČSR na rôznych medzinárodných konferenciách v Španielsku, Taliansku, Francúzsku, Belgicku, Holandsku... Mníchov na jeseň 1938, vývoj na jar 1939 - rozpad republiky – ako aj rastúca hrozba nacizmu a fašizmu a vypuknutie vojnového požiaru boli logickým dôsledkom versailleskej politiky veľmocí. Š. Osuský sa v tom čase v Paríži odmietol podrobiť nátlaku Berlína, nerezignoval na post vyslanca a udržiaval úrad v činnosti. Navyše po abdikácii a odchode Beneša do zahraničia, rozvinul úspešné diplomatické úsilie. S premiérom E. Daladierom podpísal 2.10.1939 významný dokument - Zmluvu o obnovení československej armády vo Francúzsku. Na základe nezhôd s Benešom sa Osuský stiahol do úzadia. Prednášal dejiny diplomacie a medzinárodných vzťahov na Oxforde. Do Ameriky sa mohol vrátiť až na jeseň roku 1945. Aj tu prednášal na univerzite v Colgate v Hamiltone. Po februári 1948 sa zapojil do práce v exile. Odvtedy už Československo nenavštívil, ale jeho vývoj naďalej pozorne sledoval. Okrem politickej a pedagogickej práce sa prezentoval aj ako publicista politológ. Š. Osuský bol výnimočnou osobnosťou v európskej i svetovej politike. Jeho víziou bola zjednotená Európa bez vojen, demokratická a slobodná. V medzivojnovom období získal niekoľko domácich a zahraničných vyznamenaní.

Spracovala: A. Fedorová

MESTSKÁ POLÍCIA

Chodci a zranenia

Skončili sa prázdniny a deti sa vrátili naspäť do školských lavíc. Počas prvého mesiaca nového školského roka sú deti ešte v eufórii prázdnin. Ráno sa im nechce vstávať a ísť do školy. Svoi odchod čo najdlhšie odďaľujú. Potom sa cestou do školy ponáhľajú a nedávajú si pozor. Zo školy je to v podstate to isté. Po skončení vyučovania deti rozmýšľajú o tom, s kým a čo budú poobede doma robiť. Mestská polícia preto apeluje na rodičov, aby si našli chvíľu na to, aby synovi, dcére vysvetlili, ako sa bezpečne správať

na ulici. Možno práve tento rozhovor predíde rodinnej tragédii, o ktorých sa dozvedáme denno-denne z médií.

Mestská polícia chodcov upozorňuje na to,

- aj chodec je účastník cestnej premávky, a preto aj pre neho platia všetky pravidlá,
- chodci sú povinní používať predovšetkým chodník,
- kde nie je chodník, musí sa ísť čo najbližšie pri l'avom okraji cesty,
- po chodníku alebo ľavom okraji cesty smú ísť vedl'a seba najviac dvaja chodci,

- ak je v blízkosti cesty priechod pre chodcov, môže sa cez cestu prechádzať len na tomto mieste, mimo priechodu pre chodcov sa môže cez cestu prechádzať len rovno, najkratším smerom,

- pred vstupom na cestu sa treba pozrieť vľavo, vpravo a ak žiadne auto nejde alebo je ďaleko, môžeme prejsť,
- na ceste sa nemôžeme bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať.
- je zakázané prekonávať zábradlia a iné zábrany, ktoré oddeľujú chodník od cesty, - viac sa oplatí ísť do školy dlhšou, ale bezpečnejšou cestou.

Falošní elektrikári

Mestská polícia v poslednom období zaznamenáva výskyt falošných elektrikárov, ktorí navštevujú starších občanov. Ide o mužov, ktorí navonok veľmi dobre vystupujú. Vždy sa opakuje ten istý scenár a to, že občanov navštívia pod zámienkou vrátenia peňazí, tzv. preplatku. Ide o sumy od sto do tisíc korún, pričom muž má bankovku väčšej hodnoty, ktorú požiada rozmeniť. Pritom, ako sa mu občan snaží vyhovieť, nechtiac mu ukáže miesto, kde má peniaze uschované, niekedy aj celoživotné úspory. Po

tomto zistení sa muž pod nejakou zámienkou, napr. požiada o pohár vody, ide skontrolovať elektromer, v nepozorovanej chvíli týchto peňazí zmocní. Krádež peňazí občan zistí až po jeho odchode.

Mestská polícia preto upozorňuje občanov na to, že:

- preplatky za spotrebu elektriky, vody, plynu sa nenosia osobne v hotovosti domov, ale sa realizujú bezhotovostne (poukážkou),
- pracovník energetiky, plynárenského priemyslu, vodárenskej spoločnosti musí mať pri sebe služobný preukaz, ktorým sa na požiadanie musí

preukázať.

- aby boli obozretní pri kontakte s cudzími osobami.
- aby cudzie osoby nenechávali v miestnostiach bez dozoru.
- aby v prípade, že sa stali obeťou krádeže, vec ihneď nahlásili polícii.

Mestskú políciu v Brezovej pod Bradlom môžete kontaktovať na tel. číslach 6942 231 alebo 0905 386142. Bližšie informácie na danú problematiku vám osobne poskytne preventista inš. Pavol Londák.

za mestskú políciu inš. Pavol Londák

ŠPORT

Obnovená turnajová tradícia

Členovia výboru HK Bradlan Brezová boli oslovení vedením Spoločnosti M. R. Štefánika Ing. Jánom Tatarom a Mgr. Petrom Uhlíkom, aby sa obnovila jedna z tradícií turnajov v hádzanej. Slovo dalo slovo

dôvodov nezúčastnilo ani jedno družstvo z Čiech, turnaj zapadá do pripravovaných osláv 90. výročia vzniku ČSR.

Družstvám dorasteniek z Nitry, Senca, Serede, Močenoku, nórskeho klubu Flisa IL a

> našim hráčkam sa v krátkosti prihovoril zakladatel' turnaja a dlhoročný tréner Uhlík a po ňom dievčatá srdečne privítala a turnaj otvorila primátorka mesta JUDr. Anna Danková. Na záver prvého hracieho dňa

hráčky spolu

so svojimi trénermi a vedúcimi vzdali hold jednému zo zakladateľov prvej ČSR generálovi M. R. Štefánikovi na mohyle na Bradle, kde im sprievodné slovo podal P. Uhlík. Záver dňa ukončili opekačkou v Matejkovej. Druhý deň turnaj pokračoval hracím systémom každý s každým, dvakrát pätnásť minút. Zápasy k spokojnosti všetkých pískali rozhodcovia Michal Záhradník z Bratislavy a Viliam Hasoň zo Stupavy.

Poháre, diplomy a vecné ceny odovzdávali po ukončení turnaja predseda Spoločnosti MRŠ J. Tatara a predseda HK Bradlan Ing. Peter Gašparovič. Krásny, na zákazku vyrobený v Sklárnach Nový Bor v roku 1969 putovný pohár získalo družstvo z Nór-

Konečné poradie: 1. Flisa IL I., 2. UDHK Nitra, 3. TJ Slávia Sereď, 4. HK Bradlan Brezová, 5. HK Junior Močenok, 6. TJ Piccard Senec, 7. Flisa IL II.

Najlepšiou hráčkou turnaja bola vyhlásená Mari Flobergseter Flisa IL, najlepšiou brankárkou Michaela Petríková HK Bradlan, najlepšiou strelkyňou (35 gólov) Mária Šottníková Sereď.

Za HK Bradlan nastúpili a góly dali tieto hráčky: M. Petríková, B. Bekešová, A. Kapičáková 11, M. Ožvoldíková 5, P. Kováčiková 7, Z. Drobná 2, J. Jozefáková 8, D. Jastrábová 11, B. Holkovičová 12, Svobodová, D. Mikúšková 14, D. Sadáková 1, L. Kováčiková 2, A. Reptová 1, J. Kutláková, Sapárová.

V. Mikulčíková

a 13. a 14. augusta 2008 netradične v stredu a štvrtok sa v športovej hale ZSŠ M. R. Štefánika konal 6. ročník hádzanárskeho turnaja o putovný Pohár Bradla, ktorého prvých päť ročníkov sa odohralo v rokoch 1969 až 1973. Hoci sa turnaja z rôznych

Hádzanárky Bradlanu na Handball CUP 2008

V dňoch 21. – 23. 8. 2008 sa v Karvinej **Peťa Kováčiková** a na záverečnom ceremokonal medzinárodný turnaj v hádzanej vo niáli dievčatá v zostave M. Petríková, A. Ka-

všetkých kategóriách, ktorého sa zúčastnili aj naše dievčatá.

Mladšie dorastenky s trénerom Milanom Bellom obsadili v silnej konkurencii 17 družstiev vynikajúce 2. miesto, keď po jasnom víťazstve v základnej skupine porazili vo finálových súbojoch súperky z Púchova a vo vyrovnanom súboji podl'ahli dorastenkám z Bytče. Cenu za

najlepšiu hráčku turnaja vo svojej ka- pičáková, Z. Drobná, J. Jozefáková, M. Ož-

tegórii si zaslúžene odniesla naša voldíková, D. Sadáková, P. Kováčiková, D.

Mikúšková, B. Holkovičová, A. Svobodová, S. Sapárová a M. Bellová prevzali pohár a strieborné medaily.

Družstvo starších žiačok pod vedením trénerky Elišky Reptovej po výborných výkonoch obsadilo v základnej skupine veľmi pekné 3. miesto, celkovo potom 9. miesto zo 16 družstiev.

Turnajovú zostavu družstva tvorili: Bekešová Barbora, Ušiaková Simona, Dubničková Nikol, Reptová Anna, Kováčiková Laura, Kutlaková Jana, Kolinská Natália, Pavlíková Veronika.

Družstvo mladších žiačok pod vedením trénerky Janky Gašparovičovej bolo dôstojným súperom aj tým najlepším družstvám a v silnej konkurencii sa umiestnilo na predposlednom 6. mieste.

Ani toto umiestnenie však určite nie je sklamaním, pretože naše dievčatá s iba jednoročnými skúsenosťami dokázali odohrať kvalitné zápasy aj s oveľa skúsenejšími súperkami.

P. Gašparovič

Futbal

Zápasy vonku

30. 8. 2008 - 5. kolo - 3. liga - starší a mladší dorast

FK ŠVS Bradlan - Nové Zámky /SD/ 3:1(2:1)

Góly: Šimko, Hyža, Šebesta

V tomto zápase je najcennejšie víťazstvo a zisk troch bodov.

FK ŠVS Bradlan – Nové Zámky /MD/ 0:2(0:1)

30. 8. 2008 - 5. kolo - 4. liga severozápad - A - dospelí

MFK Piešťany – FK ŠVS Bradlan 1:0(0:0)

Ani v treťom zápase na pôde súpera sa nepodarilo našim hráčom bodovať a tretíkrát svojmu súperovi podľahli o jediný gól. V prvom polčase pôsobila Brezová futbalovejšie a mala viac z hry. Po prestávke nevyužila svoje príležitosti, najmä Gunda po akcii z ľavej strany trafil len bočnú sieť. Jediný gól v 73. min. padol po rohovom kope, keď lopta spadla na hlavu nášho hráča. Dve minúty pred koncom hlavičkoval Petráš len do nôh domáceho brankára.

Brezová: Chodúr – Miča (Poláčik), Pavlovič, Marík Gunda - Koprda, Šarudi, Petráš, Nosko (Šebo) – Pavlík, J. Potúček (Beňa). Tréner Jaroslav Potúček.

31. 8. 2008 - 4. kolo - 2. trieda juh - B- dospelí (Košariská)

FK ŠVS Bradlan "B" (Košariská) - Trenčianske Bohuslavice 3:1(2:0) Góly: Poláčik, Michalička, Šido

Až do 26. min. boli hostia minimálne vyrovnaným súperom, keď Šido centrom našiel hlavu Juraja Poláčika – 1:0. V 33. min. zvýšil krásnou strelou z dobrých 30 m Marián Michalička na 2:0. V druhom polčase hostia znížili pekným gólom na 2:1, ale v 57. min. Pavol Šido z rohu šestnástky perfektne prehodil brankára – 3:1.

31. 8. 2008 - 3. kolo - 3. liga stred - starší a mladší žiaci

FK ŠVS Bradlan – Vrbové/ SŽ / 12:0(7:0)

Naši chlapci sú po troch kolách s plným bodovým ziskom na čele, čo je výborné. FK ŠVS Bradlan – Vrbové/ MŽ / 3:0 kont.

Ľuboš Barbírik

Živio, Hela!

Dňa 15. septembra 2008 sa Elena Libiaková dožíva okrúhleho výročia. Jej meno sa spája s Folklórnym súborom Brezová, v ktorom pôsobila od jeho vzniku (1967) najprv ako tanečníčka súboru, potom ako umelecká vedúca a pedagóg tanca dodnes. Celý svoj život obetovala pre činnosť v kolektíve mladých ľudí, ktorí ju na jednej strane nabíjali energiou na druhej okrádali o sily... Mnohí odišli, ona zotrvala a vychovala niekoľko generácií viac či menej úspešných tanečníkov. Za vedenie súboru a prácu v oblasti zachovávania a rozširovania folklórnych tradícií získala Cenu primátora mesta Brezová pod Bradlom za rok 2005.

Hela, pri príležitosti Vášho životného jubilea Vám patrí veľká vďaka za odvedenú prácu so želaním pevného zdravia, nech sa ešte dlho Vaše meno bude spájať s Vaším – naším súborom.

> Vedenie Mesta Brezová pod Bradlom a redakcia Noviniek spod Bradla

Turnaj predprípraviek v Brezovej

31. augusta 2008 sa za krásneho slnečného počasia na ihrisku s umelou trávou uskutočnil futbalový turnaj najmladších futbalistov – predprípraviek – za účasti hráčov zo Senice, Lokomotívy Trnava a domácej Brezovej pod Bradlom. Pred početnou diváckou kulisou, ktorú tvorili prevažne rodičia a starí rodičia, predvádzali malí futbalisti svoje doteraz nadobudnuté futbalové umenie, za čo boli odmeňovaní neustálym potleskom. Všetci chlapci zo všetkých družstiev sa veľmi snažili, ale víťaz mohol byť len jeden. Stalo sa ním naše družstvo "Pusiniek".

Výsledky: Brezová - Lok. Trnava 2:2

(góly Lukáš Pekník, Michal Lukáč), Brezová - Senica 9:7 (góly Michal Lukáč a Adam Repta po 3, Richard Jankových 2, Lukáš Pekník), Lok. Trnava - Senica

Touto cestou ďakujem všetkým prítomným divákom za vytvorenie peknej atmosféry, p. Vladimírovi Hološkovi, ktorý ochotne odpískal všetky zápasy, kameramanovi TVB p. Andrejovi Hacajovi, ktorý si našiel čas a prišiel zvečniť aj najmenších adeptov najpopulárnejšieho športu a taktiež hospodárke p. Zuzane Šeplákovej za prípravu šatní a občerstvenia.

Ľubomír Ulrich, tréner

SPOMÍNAME

Dňa 3. júla 2008 uplynulo 37 rokov od smrti nášho otca **Jána Šandora** a 4. augusta sme si pripomenuli jeho nedožitých 83 rokov. Kto ste ho poznali a mali radi, venujte mu s nami tichú spomienku.

S láskou spomínajú dcéry Oľga a Anna s rodinami

• • • • • •

Do večnosti odišiel si spať, zaplakal každý, kto Ťa mal rád. Odišiel si od nás, my ostali sme v žiali, no vždy budeš žiť v srdciach tých, ktorí Ťa milovali.

So smútkom v srdci sme si 19. 8. 2008 pripomenuli prvé výročie smrti manžela, otca, starého otca, syna, brata **Jána Závodného.**

Tí, ktorí ste ho poznali a mali radi, spomínajte s nami.

S láskou a úctou manželka, deti s rodinami a

ostatná rodina.

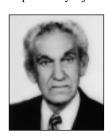
• • • • • •

Keď zhasne jasná hviezda, presmutno zostane tým, ktorým svietila. Aj keď jasná hviezda zhasla, láska a živé spomienky na Teba v našich srdciach stále žiaria.

Dňa 30. 8. 2008 sme si pripomenuli nedožitých 75 rokov našej milej susedky pani **Márie Bekešovej**, ktorá nás po ťažkej zákernej chorobe navždv opustila.

V tichu zamyslenia a smútku si na ňu spomínajú jej najdrahší a susedka s dcérkou.

Už 5 rokov je za nami, čo nepočujeme tvoj hlas, zostávaš medzi nami a spomienky žijú v nás.

Dňa 5. 9. 2008 uplynulo 5 rokov, čo nás navždy opustil drahý manžel, otec, starý otec, prastarý otec **Ján Sládek** z Brezovej pod Bradlom.

S láskou a úctou spomína manželka a deti s rodinami.

Čas rýchlo plynie, spomienky zostávajú, ku tvojmu hrobu najbližší prichádzajú...

Dňa 5. septembra 2008 sme si pripomenuli 5. výročie úmrtia môjho manžela, otca, starého otca, pána **Štefana Kolárika.**

Kto ste ho poznali a mali radi, spomínajte s nami.

S láskou manželka, deti

s rodinami a sestra s rodinou.

Už nepočuť tvoj hlas, neprídeš už medzi nás. Už tridsať päť rokov spíš svoj

večný sen, nám zostala na teba spomienka len.

Dňa 10. 9. 2008 uplynulo 35 rokov od smrti nášho drahého otca, starého otca a dedka **Martina Mikulinu.**

Kto ste ho poznali, venujte mu s nami tichú spomienku.

Spomína dcéra Eva s man-

želom, vnuci a vnučka s rodinami

• • • • • •

Dňa 15. septembra 2008 uplynie prvé výročie, čo nás navždy opustila naša teta, švagriná, priateľka **Alžbeta Michalatová**.

Kto ste ju poznali a mali radi, venujte jej s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína celá smútiaca rodina a priatelia.

Nebolo mi dopriate s Vami d'alej byť, nebolo lieku, abych mohol žiť. Neplačte a nechajte ma kľudne spať, i bez sĺz

je možno spomínať.

Dňa 25. septembra 2008 uplynú 2 roky, od smrti nášho drahého manžela, otca a starého otca **Jána Chvašťulu.**

S láskou spomínajú manželka a deti s rodinami

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Jubilanti v mesiaci august

- Alžbeta Závodná, 91 ročná
- Mária Fedorová, 85 ročná
- Anna Bendová, 80 ročná
- Anna Dodrvová, 80 ročná
- Anna Ciranová, 80 ročnáAlžbeta Hrdličková, 75 ročná
- Ján Nosko, 70 ročný

Narodili sa

- Dmitrij Dutko
- Martin Cigánek
- Lucia Baranová
- Michal Jankových

Sobáš uzavreli

Vladislav Repta
- Júlia Potúčková
Igor Tomek

- Eva Čierna

Zomreli

- Jozef Siget, 35 ročný
- Vladimír Kvasnica, 46 ročný

Z činnosti Spoločnosti MRŠ

Dňa 23. augusta uplynulo 140 rokov od narodenia **architekta Dušana Sama Jurkoviča** /1868 - 1947/ a 25. augusta 40 rokov od tragic-

kého skonu **Ing. Borisa Zinovieva** /1896 - 1968/pod pásom transportéra sovietskych okupantov.

Položením kvetov na ich hroby uctili si pamiatku oboch zosnulých členovia brezovského klubu Spoločnosti M. R. Štefánika. -pp-